

Λατινικά Ομάδας Προσανατολισμού Ανθρωπιστικών Σπουδών
ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ - ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ
(ΜΑΘ. 25-45)

A. ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Τότε ο Σκιπίωνας επειδή νόμισε ότι αυτοί είχαν έρθει για να συλλάβουν αυτόν τον ίδιο, εγκατέστησε στο σπίτι φρουρά από δούλους του σπιτιού (οικιακούς). Μόλις παρατήρησαν αυτό οι ληστές, αφού πέταξαν μακριά τα όπλα, πλησίασαν την πόρτα και με δυνατή φωνή ανήγγειλαν στον Σκιπίωνα (απίστευτο στο άκουσμα!) ότι αυτοί είχαν έρθει για να θαυμάσουν την ανδρεία του.

.....

Υπάρχουν μερικοί σε αυτήν την τάξη (των Συγκλητικών), που (ώστε) είτε αυτά, τα οποία πλησιάζουν απειλητικά, δεν (τα) βλέπουν, είτε αυτά, τα οποία βλέπουν, προσποιούνται (ότι δεν τα βλέπουν). Αυτοί εξέθρεψαν την ελπίδα του Κατιλίνα με επιεικείς αποφάσεις και ενίσχυσαν τη συνωμοσία, που (ενώ, τη στιγμή που) γεννιόταν, με το να μην πιστεύουν (στην ύπαρξή της). Υπό την επιρροή αυτών ενεργώντας πολλοί, όχι μόνο φαύλοι αλλά και άπειροι, αν τον είχα τιμωρήσει, θα έλεγαν ότι αυτό έγινε σκληρά και τυραννικά. Τώρα καταλαβαίνω ότι αν αυτός φθάσει στο στρατόπεδο του Μάνλιου, όπου κατευθύνεται, κανείς δεν θα είναι τόσο ανόητος, που (ώστε) να μην βλέπει ότι έγινε η συνωμοσία, κανείς (δεν θα είναι) τόσο αχρείος, που (ώστε) να μην το ομολογήσει.

.....

Πέθανε δηλαδή η Καικιλία, την οποία ο Μέτελλος, όσο ζούσε, την αγαπούσε πολύ· αργότερα αυτός νυμφεύθηκε την κοπέλα (οδήγησε την κοπέλα σε γάμο).

(Μονάδες 40)

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1.α. praesidium: praesidia
ianuae: ianuis
voce: vocum
virtutem: virtus
ordine: ordinem
spem: spei
hunc: hae
iste: istud
neminem: nullius
coniurationem: coniuratio

(Μονάδες 10)

1.β. clara: clarius
mollibus: mollissimis
multi: plurium
stultum: stultioris
crudeliter: crudelissime

(Μονάδες 5)

2. animadverterunt: animadversum iri
abiectis: abiceris /-re, abicieris /-re
admiratum: admiraturos esse
aluerunt: al(i)tum iri
nascentem: nascituram, natam
credendo: crediderint
factum esse: fieres, faciendum
intellego: intellexisse
pervenerit: pervenisset
intendit: intendisse
fateatur: fassurus sim
vixit: vivitote

(Μονάδες 15)

3.α. Quod cum praedones animadvertissent.

(Μονάδες 2)

**3.β. α) Postquam praedones abiecerunt/-ere [abiecerant] arma.
β) Cum praedones abiecissent arma.**

(Μονάδες 4)

**3.γ. α) Quo animadverso, praedones... ianuae appropinquaverunt.
β) quam viventem Metellus multum amavit**

(Μονάδες 3)

3.δ. α) quae nascebatur β) dum nascitur γ) cum nasceretur

(Μονάδες 4)

4.α. Si in hunc animadvertissem, crudeliter et regie id factum esse dicerent
Ο υποθετικός λόγος ανήκει στο β' είδος, το μη πραγματικό ή το αντίθετο προς την πραγματικότητα. Πιο συγκεκριμένα, η υπόθεση εκφέρεται με υποτακτική υπερσυντελικού (animadvertissem) και επομένως αναφέρεται στο παρελθόν, ενώ η απόδοση εκφέρεται με υποτακτική παρατατικού (dicerent) και αναφέρεται στο παρόν.

Si in hunc animadvertam, crudeliter et regie id factum esse dicant.

(Μονάδες 4)

4.β. qui non videat coniurationem esse factam: δευτερεύουσα αναφορική επιρρηματική συμπερασματική πρόταση. Εισάγεται με την αναφορική αντωνυμία qui non (= ut is non) που βρίσκεται μετά τη λέξη tam (το tam βοηθά στον εντοπισμό της αναφορικής συμπερασματικής), είναι αρνητική και έχει ως όρο αναφοράς το neminem. Εκφέρεται με υποτακτική, διότι το συμπέρασμα στη λατινική είναι μία υποκειμενική κατάσταση και συγκεκριμένα με υποτακτική χρόνου ενεστώτα (videat), διότι εξαρτάται από το ρήμα της κύριας πρότασης (intellego) που είναι αρκτικού χρόνου (ενεστώτας) και επομένως αναφέρεται στο παρόν. Υπάρχει ιδιομορφία στην ακολουθία των χρόνων, διότι το συμπέρασμα είναι ιδωμένο τη στιγμή που εμφανίζεται στο μυαλό του ομιλητή και όχι τη στιγμή της πιθανής πραγματοποίησής του (συγχρονισμός κύριας με τη δευτερεύουσα πρόταση). Λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός του αποτελέσματος στο περιεχόμενο της κύριας πρότασης με ρήμα το intellego.

(Μονάδες 4)

4.γ. voce, quae clara erat

(Μονάδες 3)

4.δ. **Domestici praedonibus animadvertendi fuerunt/ -ere,**

(Μονάδες 4)

4.ε. **qui spe Catilinae mollibus sentiis al(i)ta coniurationem nascentem ...
confirmaverunt**

(Μονάδες 2)

Τα θέματα επιμελήθηκαν οι: **Πλακίδας Γεώργιος** και **Μ. Αργυροπούλου**.

Ο επιστημονικός έλεγχος πραγματοποιήθηκε από τις **Βενούτσου Μαριάννα** και **Κεκροπούλου Μαρία**.